

Bruxelles, den 8.9.2021
COM(2021) 750 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG
RÅDET**

Strategisk fremsynsrapport 2021

EU's kapacitet og frihed til at handle

DA

DA

I. INDLEDNING

Den Europæiske Union har fastlagt en strategisk kurs med henblik på at blive det første klimaneutrale kontinent inden 2050, udnytte mulighederne i den digitale tidsalder, opbygge en økonomi, der tjener alle, fremme den europæiske levevis, styrke vores unikke model for ansvarligt globalt lederskab og fremme, beskytte og styrke vores demokrati.

Åbenhed samt regelbaseret internationalt og multilateralt samarbejde er strategiske valg. De stimulerer velstand, retfærdighed, stabilitet, konkurrencedygtighed og dynamik i og uden for EU. Det europæiske projekts historie viser fordelene ved **velforvaltet indbyrdes afhængighed og åben strategisk autonomi**, der er baseret på fælles værdier, samhørighed, solid multilateral styring og regelbaseret samarbejde. Med pandemien er behovet for internationalt samarbejde med henblik på at tackle globale udfordringer kun blevet større.

I denne strategiske fremsynsrapport for 2021 gives der et fremadrettet og tværfagligt perspektiv for EU's kapacitet og frihed til at handle i de kommende årtier. På grundlag af en ekspertstyret, tværsektoriel fremsynsproces¹ redegøres der for globale tendenser, usikkerheder og valg, som vil forme Europas fremtid. I rapporten beskrives konteksten for mulige politiske tiltag. Den bygger på den strategiske fremsynsrapport fra 2020², hvor modstandsdygtighed blev introduceret som et nyt kompas for EU's politiske beslutningsproces.

I afsnit II kortlægges vigtige **strukturelle globale tendenser frem mod 2050, der vil påvirke EU's kapacitet og frihed til at handle**: klimaændringer og andre miljømæssige udfordringer, hyperkonnektivitet og teknologiske omstillinger, pres på demokrati og værdier samt ændringer i verdensordenen og demografiske ændringer. I afsnit III fastsættes **ti områder, hvor EU kan styrke sin åbne strategiske autonomi og sit globale lederskab**. I rapporten understreges det, at EU's fremtidige kapacitet og frihed til at handle vil afhænge af, om EU er i stand til at træffe ambitiøse valg i dag på grundlag af sine værdier og interesser på tværs af de identificerede politikområder.

II. VIGTIGE GLOBALE TENDENSER

1. KLIMAÆNDRINGER OG ANDRE MILJØMÆSSIGE UDFORDRINGER

Klimaændringer har allerede påvirket samtlige regioner i verden på hidtil usete og uoprettelige måder³. Med vores nuværende kurs vil den globale opvarmning sandsynligvis

¹ Meddelelsen bygger på Det Fælles Forskningscenters "Science for policy"-rapport: *Shaping & securing the EU's Open Strategic Autonomy by 2040 and beyond*, Det Fælles Forskningscenter (2021). Fremsynsprocessen omfattede høringer i medlemsstaterne og drøftelser med partnere inden for rammerne af det europæiske strategi- og politikanalysesystem, en litteraturgennemgang, en Delphi-undersøgelse (med deltagelse af Kommissionens tjenestegrene, EU-Udenrigstjenesten og relevante interessenter fra den akademiske verden, erhvervslivet, civilsamfundet, den offentlige forvaltning og internationale institutioner) og opbygning af scenarier. Desuden bidrog det igangværende arbejde med [dashboardet over modstandsdygtighed](#) samt andre fremsynsaktiviteter til analysen af EU's åbne strategiske autonomi.

² *Strategisk fremsynsrapport 2020: Med kurs mod et mere modstandsdygtigt Europa* (COM(2020) 493).

³ Det Mellemlstatslige Panel om Klimaændringer (2021), *Climate change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*.

overstige 1,5 °C i løbet af de næste to årtier og nå op på 2 °C inden 2050⁴. Det første år med en global temperatur på dette niveau vil allerede kunne indtræffe inden for de næste fem år. Hver yderligere 0,5 °C vil øge intensiteten og hyppigheden af ekstreme vejrforhold, tørke, naturbrande eller oversvømmelser, herunder i områder, hvor dette tidligere var usædvanligt. Stigende temperaturer medfører også øget afsmeltning af indlandsis og højere vandstand i havene. Disse ændringer vil få betydelige konsekvenser for miljøet, sundheden, fødevarer- og vandsikkerheden samt menneskers sikkerhed og udvikling. I løbet af det seneste årti har vejrrelaterede hændelser været årsag til fordrivelse af omkring 23 millioner mennesker i gennemsnit hvert år, og migrationspresset vil kun stige. Inden 2050 vil mere end 200 millioner mennesker kunne få brug for humanitær bistand hvert år delvis som følge af klimarelaterede katastrofer⁵.

Presset på vand- og fødevarerikkerheden vil fortsat stige. Dele af Europa lider allerede under mellemløjt til højt vandstressniveau (*figur 1*), og dette forventes at blive værre over tid. Knapheden på vand vil blive særlig problematisk i EU's sydlige nabolande, hvilket potentielt kan forværre konflikter og migrationspresset. Dette problem kan også påvirke EU indirekte i form af fødevarerikkerhed og prishok. Mere end 40 % af EU's landbrugsimport kan i høj grad blive sårbar over for tørke frem mod 2050⁶, hvilket vil skabe konkurrence om vand og frugtbar jord. Samlet set vil indvirkningen af tørke på EU's økonomi kunne nå op på over 65 mia. EUR om året frem mod 2100⁷. De områder, hvor der drives landbrug, vil ikke rykke nordpå, da højere gennemsnitstemperaturer i Nordeuropa vil blive ledsaget af risikoen for øgede kuldebølger forårsaget af en svækket Golfstrøm.

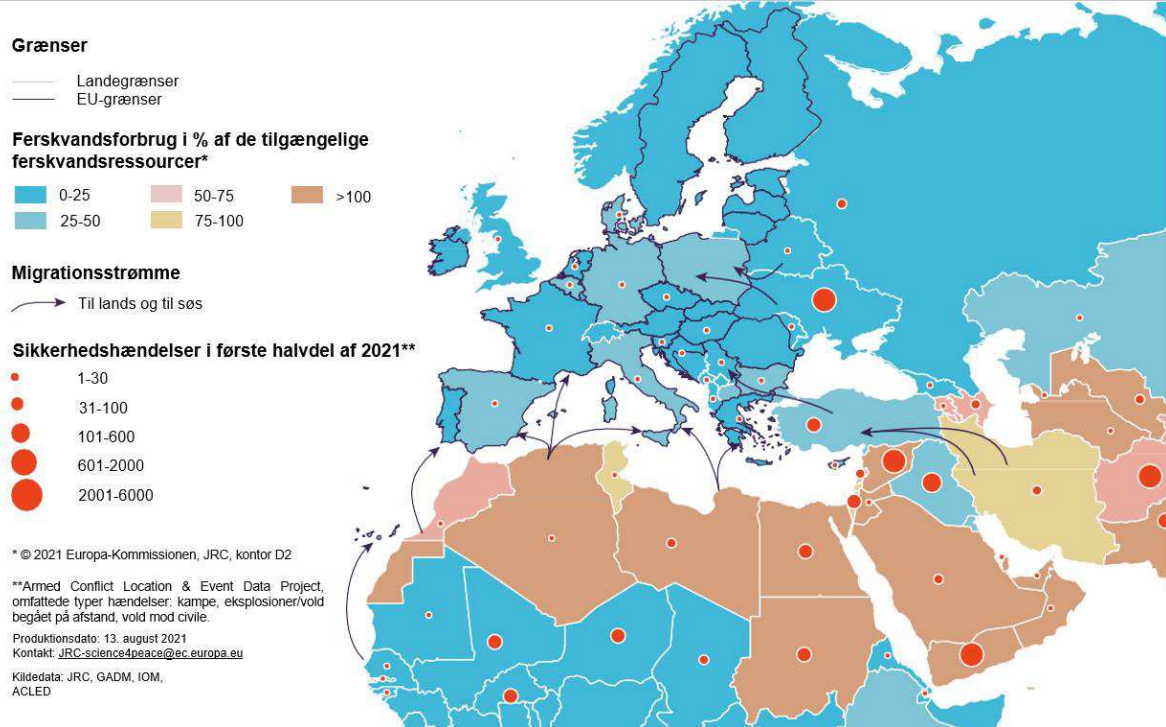
⁴ Den Meteorologiske Verdensorganisation (2021), *WMO global annual to decadal climate update*.

⁵ Den Internationale Forbund af Røde Kors- og Røde Halvmåne-selskaber (2019), *The Cost of Doing Nothing*.

⁶ Ercin, E., Veldkamp, T.I.E. & Hunink, J. (2021), *Cross-border climate vulnerabilities of the European Union to drought* (Nat Commun 12, 3322).

⁷ Naumann, G., Cammalleri, C., Mentaschi, L. et al. *Increased economic drought impacts in Europe with anthropogenic warming*. Nat. Clim. Chang. 11, s. 485-491 (2021).

Figur 1: Vandstress, konflikter og migration⁸

De miljømæssige udfordringer rækker langt ud over klimaændringer, idet situationen hvad angår tab af biodiversitet og ændringer i kvælstofkredsløbet er særlig foruroligende. De naturlige økosystemer i EU er under kumulativt pres ikke alene på grund af klimaændringer, men også som følge af forurening, arealanvendelse, ressourceudvinding, invasive arter og tab af bestøvere. Desuden har menneskelige aktiviteter i væsentlig grad ændret kvælstofkredsløbet, hovedsagelig på grund af den måde, det bruges på i landbruget. Omfanget af denne ændring er langt større end den ændring af kulstofkredsløbet, der skyldes drivhusgasemissioner⁹. Dette påvirker ferskvand, kystområder og menneskers sundhed. Sådanne miljømæssige udfordringer har ofte oversete økonomiske konsekvenser: Verden mistede omkring 3,5-18,5 bio. EUR om året i økosystemtjenester fra 1997 til 2011 på grund af ændringer af arealdækning og omkring 5,5-10,5 bio. EUR om året på grund af jordforringelse¹⁰.

Der er en vigtig indbyrdes forbindelse mellem klimaændringer, tab af biodiversitet, miljøforringelse og folkesundhed. Tab af biodiversitet, pres på dyrs levesteder, overdreven brug af antibiotika, risici i forbindelse med biologisk forskning i højpatogene mikrober, usund livsstil — alle disse faktorer gør fremtidige pandemier eller sygdomme mere sandsynlige. Resultaterne vil påvirke mennesker, vigtige fødevarer og dyresundheden. Udfordringerne omfatter smitsomme sygdomme, avanceret antimikrobiel resistens, ikkeoverførbare sygdomme (kræft, diabetes eller fedme) og mentale sundhedsproblemer.

⁸ Europa-Kommissionen (2021); *Denne indikator viser, hvor meget ferskvand der trækkes ud i forbindelse med økonomiske aktiviteter, sammenlignet med de samlede vedvarende ferskvandsressourcer, der er til rådighed. **Armed Conflict Location & Event Data Project, omfattede typer hændelser: kampe, eksplosioner/vold begået på afstand, vold mod civile. Kildedata: JRC, GADM, IOM, ACLED.

⁹ Det Europæiske Miljøagentur (2019), *The European environment – state and outlook 2020*.

¹⁰ COM(2021) 380.

Desuden vil visse sygdomme (malaria eller denguefeber) med klimaændringerne blive mere udbredte længere nordpå¹¹.

2. DIGITAL HYPERKONNEKTIVITET OG TEKNOLOGISKE OMSTILLINGER

Før at være teknologisk og digitalt på forkant vil EU skulle støtte udviklingen og udbredelsen af menneskecentreret viden og teknologi. EU er en stærk aktør inden for viden og innovation: EU tegner sig for næsten 20 % af verdens samlede forskning og udvikling, publikationer og patentaktiviteter¹², men halter bagefter de øvrige globale konkurrenter, når det kommer til private investeringer i forskning og andre indikatorer. Hvad angår resultater er EU bagud i forhold til Australien, Canada, Japan, Sydkorea og USA. Siden 2014 er EU's stilling blevet forbedret i forhold til Australien, Canada, Brasilien, Indien, Rusland og Sydafrika, men forværret i forhold til Japan, Sydkorea, USA og Kina.

Trods den usikkerhed, der er forbundet med nye teknologier, står det klart, at en række banebrydende innovationer kan være afgørende for den dobbelte omstilling og konkurrenceevnen¹³. EU er en teknologisk frontløber inden for avanceret produktion og avancerede materialer med virksomheder, der leverer mange vigtige katalysatorer til globale produktionslinjer. EU er førende inden for fremtidig intelligent og bæredygtig mobilitet og lavemissionsteknologier. EU's kapacitet inden for kunstig intelligens, big data og robotteknologi svarer til Japans, men EU er nødt til at indhente de førende lande på området, nemlig USA og Kina. Inden for centrale kvanteteknologier er USA, Japan og Kina i øjeblikket førende¹⁴. Senest i 2025 vil EU have sin første computer med kvanteacceleration, og hvis dette følges op med investeringer, vil EU inden for kvantekapacitet kunne ligge i spidsen inden 2030¹⁵.

Andre lovende teknologier omfatter mikroelektronik, nye materialer til bionedbrydelig elektronik, fleksibel og trykt elektronik og teknologier baseret på 2D-materialer såsom grafen. Desuden har mange pilotteknologier stort dekarboniseringspotentiale. Disse omfatter ren brint, kulstoffattige brændstoffer, CO₂-opsamling og -lagring/ anvendelse, næste generation af bæredygtige batterier, biobaserede teknologier og materialer, krakning af metan¹⁶, superledning ved høj temperatur, avanceret geotermisk energi og havenergi, vindkraftproduktion i stor højde og avancerede fusionsbaserede atomreaktorer¹⁷. Forskellige naturbaserede løsninger såsom genplantning af skove i stor skala har også stort potentiale i denne sammenhæng.

¹¹ Kyle J. Foreman *et al.* (2018), *Forecasting life expectancy, years of life and all-cause and cause-specific formality for 250 causes of death: reference and alternative scenarios for 2016-2040 for 195 countries and territories* (The Lancet).

¹² EU tegner sig for de fleste patentansøgninger på verdensplan inden for avancerede fremstillingsteknologier og tingenes internet på mobilitetsområdet. Europa-Kommissionen (2020), *Science, research and innovation performance of the EU 2020*.

¹³ SWD(2021) 352.

¹⁴ USA investerer mere end 1 mia. EUR i perioden 2019-2028, og Kina er ved at opbygge et nationalt laboratorium for kvanteinformationsvidenskab til en værdi af 9 mia. EUR. Det Fælles Forskningscenter (2021), *Shaping and securing the EU's Open Strategic autonomy by 2040 and beyond*.

¹⁵ COM(2021) 118.

¹⁶ En drivhusgas med en drivhuseffekt, der er 25 gange større end kuldioxidens drivhuseffekt.

¹⁷ Det Verdensøkonomiske Forum (2015), *Scaling technologies to decarbonise energy*. Fusionsbaseret produktion af atomenergi kan bidrage til at løse problemet med radioaktivt affald fra fissionsbaseret atomenergi.

Ud over specifikke teknologier er hyperkonnektivitet drivkraften bag omstillingen. Den fører til øget konvergens mellem industrier, produkter, teknologier og tjenester. Antallet af forbundne enheder på verdensplan kan stige fra 30,4 milliarder i 2020 til 200 milliarder i 2030. Øget konnektivitet mellem genstande, steder og mennesker vil resultere i nye produkter, tjenester, forretningsmodeller og livs- og arbejdsmønstre. Samtidig vil der være øget risiko for cyberangreb og netværksafbrydelser i både den digitale og den fysiske verden, f.eks. vigtige infrastrukturer såsom rørledninger og hospitaler. Den kan også øge truslen mod intellektuel ejendom og risikoen for tab og tyveri af data. Hyperkonnektivitet er skredet endnu hurtigere frem under pandemien, og dens sociale konsekvenser skal overvåges nøje.

Nye teknologier og hyperkonnektivitet kommer dog ikke uden udfordringer. Visse job vil forsvinde med automatisering¹⁸. Alene i EU blev det i 2018 vurderet, at der for ca. 14 % af voksne arbejdstagere var meget høj risiko for automatisering¹⁹. I fremtiden kan 50 % af de nuværende job på verdensplan blive automatiseret²⁰ med betydelige forskelle mellem lande og sektorer²¹. Der vil opstå nye job, som dog vil kræve nye færdigheder. Tages der ikke hånd om disse tendenser, kan de føre til en udhuling af grundlæggende sociale rettigheder og øget ulighed samt afhængighed i og mellem stater. Desuden kan den digitale omstilling øge mængden af e-affald og skabe efterspørgsel efter energi eller anvendelse af knappe ressourcer²².

3. PRES PÅ DEMOKRATISKE MODELLER FOR REGERINGSFØRELSE OG VÆRDIER

EU er den største gruppe af demokratier i verden, men den demokratiske regeringsførelse er i tilbagegang på globalt plan. 2020 var det 15. år i træk med en nedgang for så vidt angår politiske rettigheder og borgerlige frihedsrettigheder på globalt plan²³, som i mange regioner forværredes af coronaviruspandemien. 34 % af verdens befolkning bor i lande, hvor den demokratiske regeringsførelse er i tilbagegang, og kun 4 % bor i lande, der bliver mere demokratiske²⁴. Geopolitisk strid²⁵, mellemstatslig polarisering og mellemstatslige spændinger vil sandsynligvis vare ved i de kommende årtier. Hvis den igangværende udhuling af den demokratiske regeringsførelse fortsætter, vil det påvirke både etablerede og fremvoksende demokratier. De demokratiske systemers langsigtede resultater afhænger af deres evne til at tilpasse sig nye realiteter og forblive modstandsdygtige over for interne og eksterne udfordringer.

Der vil sandsynligvis fortsat være ustabile og konfliktramte områder tæt på EU og andre steder, og de kan endda blive udvidet. Både statslige og ikkestatslige aktører vil sandsynligvis styrke deres hybride værktøjer, herunder brugen af disruptive teknologier, spredning af desinformation og misinformation, informationsvirksomhed og militær såvel som ikkemilitær indflydelse. Undertrykkelse af frihedsrettigheder og demokratiske reformer

¹⁸ Det Verdensøkonomiske Forum (2020), *The future of jobs report 2020*.

¹⁹ Pouliakas K. (2018), *Determinants of automation risks in the labour market, a skills-needs approach*, IZA Institute of Labour Economics.

²⁰ Kilde: Europa-Kommissionen.

²¹ OECD (2021), *What happened to jobs at risk of automation, policy brief on the future of work*.

²² Europa-Parlamentet, *E-affald i EU: fakta og tal* (infografik).

²³ Freedom House, *Freedom in the World 2021*.

²⁴ Alizada N., Cole R., Gastaldi L., Grahn S., Hellmeier S., Kolvani P., Lachapelle J., Lührmann A., Maerz S. F., Pillai S., Lindberg S. I. 2021. *Autocratization Turns Viral. Democracy Report 2021*. Göteborgs universitet: V-Dem Institute.

²⁵ Se f.eks. Sharon Lecocq (2020), *EU foreign policy and hybrid actors in the Middle East: ready for geopolitical contestation?*, *Global Affairs*, 6:4-5, 363-380, DOI: 10.1080/23340460.2021.1872401.

samt fortsat ustabilitet i lande og regioner i EU's nære og fjerne nabolag, f.eks. Afghanistan eller Syrien, vil fortsat påvirke migrationspresset.

Desinformation i stor skala, der styres af nye værktøjer og onlineplatforme, vil udgøre en stadig større udfordring for de demokratiske systemer og føre til en ny form for informationskrig. Lande, organiserede kriminelle grupper, virksomheder eller enkeltpersoner benytter disse løsninger til at sprede desinformation globalt eller opnå konkurrencemæssige fordele. Dette kan true vores demokratier, polarisere debatter og bringe sundheden, sikkerheden og miljøet i fare.

4. ÆNDRINGER I VERDENSORDENEN OG DEMOGRAFISKE ÆNDRINGER

Verdens befolkning vil nå op på 8,5 milliarder i 2030 og 9,7 milliarder i 2050. Befolkningsvæksten vil være ujævn og vil stagnere i mange udviklede økonomier. EU's befolkning forventes at falde til lidt over 420 millioner, dvs. 4,3 % af verdens befolkning. I Asien kan 2040'erne udgøre et inflektionspunkt, hvorefter befolkningstallene først forventes at jævne ud for derefter at begynde at falde omkring midten af århundredet, idet Østasien vil opleve en hurtig demografisk tilbagegang²⁶. Afrikas befolkning forventes at vokse fra 1,2 milliarder til 1,8 milliarder mellem 2017 og 2035 — hvor omkring halvdelen af befolkningen vil være under 21 år. I 2050 vil Indien, Kina, Nigeria, USA og Pakistan være de mest befolkede lande (*figur 2*). Den demografiske vækst vil påvirke geopolitiske ambitioner, men kan også skabe bæredygtigheds- eller migrationsudfordringer. I 2050 vil befolkningen i den erhvervsaktive alder falde med ca. 16 % i Europa og 17 % i Kina, mens den vil vokse i Nordamerika og Indien²⁷. Den forventede medianalder for EU's befolkning vil stige fra 43,9 i 2020 til 48,2 år i 2050. For mange områder i EU forventes der kraftige stigninger i den samlede demografiske forsørgerkvote²⁸. Fortsætter denne tendens, kan der i 2050 være 135 ikkeerhvervsaktive arbejdstagere for hver 100 arbejdstagere i EU²⁹.

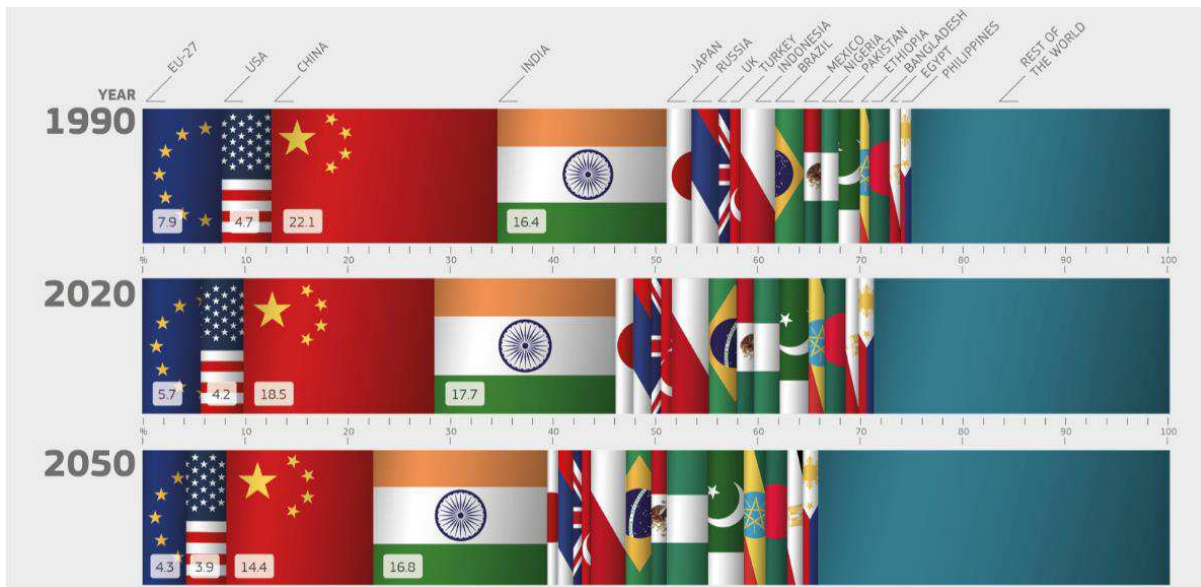
²⁶ FN (2019), *World population prospects*.

²⁷ *Shaping & securing the EU's Open Strategic Autonomy by 2040 and beyond*, Det Fælles Forskningscenter (2021).

²⁸ Ved den samlede demografiske forsørgerkvote forstås antallet af personer, der forventes at være afhængige af andres støtte til deres daglige liv (unge og ældre), i forhold til antallet af personer, der er i stand til at yde denne støtte (Eurostat).

²⁹ Det Fælles Forskningscenter (2019), *Demographic scenarios for the EU: migration, population and education*.

Figur 2: Forventede andele af verdens befolkning³⁰

De kommende årtier vil blive præget af en stigende omfordeling af den globale magt, hvor det geøkonomiske tyngdepunkt vil rykke østpå³¹. G7-landene (Canada, Frankrig, Tyskland, Italien, Japan, Det Forenede Kongerige og USA) tegner sig i øjeblikket for ca. 40 % af det globale BNP, hvilket er et fald fra mere end 60 % i 1975³². Den økonomiske vægt af de 7 nye vækstøkonomier (Brasilien, Indien, Indonesien, Mexico, Rusland og Tyrkiet) svarer til ca. to tredjedele af G7's økonomiske vægt. Der vil i perioden frem til 2050 blive vendt om på dette forhold. Kina forventes at blive den største økonomi inden udgangen af dette årti, og Indien vil muligvis overgå EU i løbet af de næste 20 år (figur 3). Samtidig fører BNP-væksten i vækst- og udviklingslandene ikke nødvendigvis til bedre livskvalitet for deres borgere, herunder i lande med et højt BNP pr. indbygger³³. Øget ulighed og lavere miljø- og arbejdsstandarder udgør fortsat centrale udfordringer for vækstøkonomier.

Den globale rivalisering og skrøbelighed vil sandsynligvis tage til. Konkurrencen mellem USA og Kina kan blive et afgørende element i det geopolitiske landskab. Energiomstillingen vil bidrage yderligere til omfordelingen af magten. Eksportører af fossile brændstoffer med de mindst diversificerede økonomier og/eller de svageste institutioner har udsigt til at blive mest berørt heraf. På den anden side vil lande med stor kapacitet til at producere og eksportere vedvarende energi få større indflydelse. EU kan forvente fortsatte spændinger og negativ konkurrence (herunder fra Kina og Rusland), hvilket kræver solide politikker for at fremme stabilitet og velstand, navnlig i EU's nabolande. Der kan opstå nye spændinger som følge af konkurrence på omstridte områder såsom rummet eller Arktis. Øgede trusler fra organiseret kriminalitet, korrupcion, ekstremisme, terrorisme og hybride trusler, herunder instrumentalisering af migration til politiske formål, vil i stigende grad kunne true EU's sikkerhed.

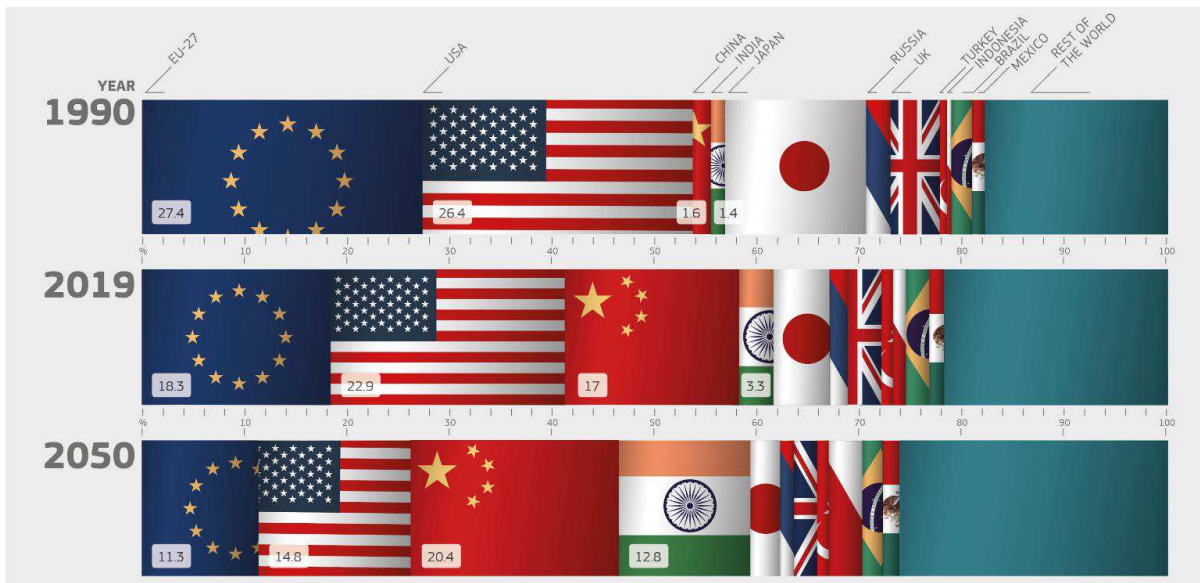
³⁰ FN (2019), *World population prospects*.

³¹ Dette mærkes allerede i internationale organisationer, hvor de nye vækstøkonomier i stigende grad er med til at udforme politikken.

³² EU tæller desuden ikke med som medlem af G7. Da EU deltager i dette samarbejde som overnational organisation, indgår EU ikke i denne sammenligning.

³³ Indekset for menneskelig udvikling blev oprettet for at understrege, at mennesker og deres evner bør være de ultimative kriterier for vurdering af et lands udvikling, ikke kun økonomisk vækst.

Figur 3: Forventede andele af det globale BNP³⁴

Flerdimensional konkurrence og vidtrækkende indbyrdes afhængighed vil sandsynligvis kendetegne en stadig mere multipolær verdensorden. Den globale styring og infrastruktur risikerer at blive fragmenteret på grund af øget rivalisering på en række områder. Der vil sandsynligvis dukke mere forskelligartede og selvsikre aktører op, som har stigende kapacitet og ambitioner. Dette omfatter ikkestatslige og statsligt interne aktører samt tværnationale bevægelser. Ingen enkelt aktør vil være i stand til at dominere alle regioner og politikområder³⁵, men der vil stadig opstå og blive udviklet strategisk afhængighed og kapacitet.

III. HÅNDTERING AF UDFORDRINGER OG UDNYTTELSE AF MULIGHEDER VEDRØRENDE EU'S GLOBALE LEDERSKAB

1. SIKRING AF BÆREDYGTIGE OG ROBUSTE SUNDHEDS- OG FØDEVARESYSTEMER

EU's sundhedssystemer er blandt de mest avancerede i verden³⁶, men de skal gøres mere bæredygtige og modstandsdygtige. Dette omfatter investeringer i innovative plejemodeller (f.eks. integreret pleje og telemedicin), styrkelse af sundhedspersonale, fokus på forebyggende foranstaltninger og håndtering af ledsagesygdomme. For at sikre sundere aldring skal en sundere livsstil og fysisk aktivitet kombineres med intelligente alternativer til langtidspleje såsom fjernmedicinløsninger og robotbaseret hjemmepleje. Nye teknologier

³⁴ Tallene svarer til andele af det nominelle BNP, målt i USD efter nugældende kursværdi. De stammer fra OECD's seneste langsigtede fremskrivninger (*Economic Outlook 103*, juli 2018). Justeret for købekraftsparitet er stigningen i Kina og Indien hurtigere. Kinas justerede BNP er allerede højere end USA's eller EU's, og Indien vil overhale dem inden 2040. Dette skyldes, at den økonomiske konvergens tenderer til ofte at medføre en stigning i lokale priser (f.eks. på tjenesteydelser), så justeringen af købekraftspariteten øger vækstøkonomiernes BNP i forhold til de udviklede økonomier. Blandt disse fire eksempler svarer sammenligningerne af BNP i faste priser til dem, der er baseret på BNP i løbende priser.

³⁵ US National Intelligence Council (2021), *Global trends 2040*. Rapporten, der er blevet offentliggjort hvert fjerde år siden 1997, indeholder en vurdering af de vigtigste tendenser og usikkerheder, der vil forme USA's strategiske miljø i de næste 20 år. I forbindelse med udarbejdelsen af den seneste udgave blev det europæiske politik- og analysesystem konsulteret.

³⁶ Europa-Kommissionen (2020), *Report on the impact of demographic change*.

fulgt op af social- og sundhedspolitikker kan mindske de ekstra omkostninger, der er forbundet med en aldrende befolkning, samtidig med at ældre og personer med handicap får mulighed for at leve mere selvstændigt. Online interaktion, overvågning og passende selvpleje for patienter kan give årlige besparelser på op til 120 mia. EUR i offentlige sundhedsudgifter i hele EU³⁷. Et fælles europæisk sundhedsdataområde kan støtte en hurtig udvikling og udbredelse af skræddersyet medicin gennem datadrevne beslutninger og derved forbedre effektiviteten af og adgangen til sundhedspleje.

Tidligt i pandemien blev EU's strategiske afhængighed af tredjelande for så vidt angår nødvendighedsvarer såsom lægemidler indlysende. Ud af 5 200 importerede produkter er EU stærkt importafhængig af 137 produkter i "følsomme økosystemer"³⁸, heraf 14 i sundhedsøkosystemet. En vigtig del af de aktive ingredienser, der anvendes til generiske lægemidler, kommer fra Indien og Kina, hvilket også er tilfældet for størstedelen af de råmaterialer og mellemprodukter, der anvendes i lægemidler. Begge lande styrker deres miljø- og sikkerhedsforanstaltninger for den kemiske sektor, og i Kina lukkes der produktionsanlæg. Dette kan have konsekvenser for tilgængeligheden og prisfastsættelsen af lægemidler³⁹. Selv om EU har stærk kapacitet til at producere innovative lægemidler, skal forsyningsikkerheden for kritiske ikkepatenterede produkter med særligt konsoliderede forsyningskæder sikres i form af alternative kilder. Forsyningskæderne for lægemidler er imidlertid meget komplekse og kræver den højeste kvalitet. De er derfor særligt sårbare over for forsyningsafbrydelser. I tilfælde af en folkesundhedskrise eller forsyningsafbrydelser er det ikke muligt på kort sigt at stable alternative produktionsanlæg for visse nøglekomponenter på benene. Dog er tilgængeligheden af visse produkter til enhver tid afgørende for folkesundheden⁴⁰. Etablering eller genetablering af produktionen af visse kritiske lægemidler og medicinske modforanstaltninger i EU kan støttes af innovation i fremstillingsprocesser for at kompensere for eventuelle højere produktionsomkostninger i EU og styrke førerpositionen inden for grøn og digital lægemiddelfremstilling.

En europæisk sundhedsunion vil styrke EU's evne til at håndtere nye sundhedskriser. Pandemien har vist, at der er behov for en fuldstændig revision af de EU-strukturer og -mekanismer, der er relevante for forebyggelse af og respons på grænseoverskridende sundhedstrusler. En stærkere europæisk sundhedsunion vil kunne forbedre såvel EU's kollektive beredskab over for sundhedstrusler som koordineringen i krisetider. EU-Myndigheden for Kriseberedskab og -indsats på Sundhedsområdet (HERA) vil bidrage til at foregribe grænseoverskridende sundhedstrusler og understøtte både beredskab og respons ved at fokusere på foregribende trusselsvurderinger, fremsyn, markedskendskab og horisontafsøgning for nye patogener og teknologier. Denne viden vil også hjælpe HERA med at styre udarbejdelsen af en årlig beredskabsstatusrapport. På globalt plan er det fortsat vigtigt at styrke det internationale beredskab og respons på fremtidige pandemier, navnlig ved at reformere Verdenssundhedsorganisationen og styrke dens kapacitet til at håndtere sundhedskriser. Dette omfatter også arbejdet hen imod en international traktat om

³⁷ COM(2021) 118.

³⁸ SWD(2021) 352. I den opdaterede nye industristrategi kortlægges en række områder, hvor EU's afhængighed af et begrænset antal leverandører er mest fremtrædende, og som defineres som "følsomme økosystemer" (f.eks. luft- og rumfart og forsvar, elektronik, sundhed osv.). I arbejdsdokumentet anførtes det, at der vil blive foretaget endnu en gennemgang af den potentielle afhængighed og en periodisk overvågning af EU's nuværende og fremtidige afhængighed.

³⁹ Europa-Kommissionen (2020), *Foresight ON Health* (nyhedsbrev).

⁴⁰ EU's store afhængighed af plasma fra USA, navnlig hvor der ikke findes andre leverandører, underminerer f.eks. EU's sundhedskapacitet og evne til at reagere i tilfælde af nye folkesundhedskriser.

pandemier⁴¹ og styrkelse af lokale produktionskapaciteter. Multilateralisme er den eneste måde, hvorpå lignende fremtidige kriser kan forhindres.

Selv om EU's fødevarer systemer er under stigende pres, kan nye teknologier styrke deres bæredygtighed og modstandsdygtighed. Under pandemien ydede EU en afgørende indsats for at lette bevægeligheden af fødevarer i hele det indre marked og holde den globale handel åben. Klimaændringer og naturforringelse kan imidlertid forvride udbud, efterspørgsel og handel i de vigtigste fødevarerproducerende regioner, herunder EU, hvilket kan føre til volatilitet og pludselige stigninger i priserne⁴², der kan have alvorlige socioøkonomiske konsekvenser. Ændringer i efterspørgsel og kostvaner vil også have konsekvenser. For eksempel vil fremskridt inden for nutrigenomik (som forbinder det menneskelige genom med ernæring og sundhed) føre til mere individuelle kostvaner og nye sundhedsmæssige behov⁴³. Vedtagelsen af en lovgivningsmæssig ramme for bæredygtige fødevarer systemer vil fremskynde og lette denne omstilling og øge fødevarer bæredygtigheden. Disruptiv innovation såsom insekt- og algebaserede fødevarer, celledyrkning eller indendørs landbrug⁴⁴ kan mindske fødevarerproduktionens økologiske fodaftryk. Bioteknologi, herunder nye genomteknikker, kan spille en central rolle i udviklingen af innovative og bæredygtige metoder, hvormed afgrøder beskyttes mod skadegørere, sygdomme og følgerne af klimaændringer. En sammenhængende og bæredygtig tilgang til hele fødevarer systemet, fra fødevarerproduktion til nedbringelse af madspild, vil være af afgørende betydning.

2. SIKRING AF DEKARBONISERET OG ØKONOMISK OVERKOMMELIG ENERGI

Sikringen af en tilstrækkelig forsyning med dekarboniseret og økonomisk overkommelig energi er et afgørende skridt på vejen mod et grønnere og mere digitalt Europa. Opnåelsen af EU's grønne mål vil betyde, at mere end 80 % af det indenlandske bruttoenergiforbrug i 2050 vil komme fra CO₂-fattige — og hovedsagelig vedvarende — energikilder, mens energiproduktion fra fossile brændstoffer vil falde til under 10 %⁴⁵. For at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer i EU er det nødvendigt at øge brugen af vedvarende energi og foretage en hurtig diversificering af EU's energiforsyning. Det indebærer også udvikling af energiinfrastruktur, intelligente energinet og nye miljøvenlige lavemissionsteknologier og -løsninger både i EU og med vigtige tredjelandspartnere. Endelig skal kulstoflækager forebygges. Større energieffektivitet vil være afgørende for at undgå en mulig rebound-effekt, efterhånden som vedvarende energi bliver billigere, og der forbruges mere af den. For at nå målene i Parisaftalen og den europæiske grønne pagt vil energiintensiteten i EU skulle falde kraftigt til ca. halvdelen af nutidens niveauer⁴⁶ inden 2050.

⁴¹ EU og en gruppe lande fra alle WHO-regioner har opbygget en koalition forud for den 74. samling i Verdenssundhedsforsamlingen i maj 2021 for at etablere en proces hen imod en WHO-konvention eller -aftale eller et andet internationalt instrument om pandemiberedskab og -respons.

⁴² Europa-Kommissionen (2021), *Foresight ON synergies between civil, defence and space industries* (nyhedsbrev).

⁴³ Fraunhofer Institute for Systems and Innovation Research (2019), *50 trends influencing Europe's food sector by 2035*.

⁴⁴ Europa-Kommissionen (2020), *Foresight ON Health* (nyhedsbrev).

⁴⁵ *Styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030 — Investering i en klimaneutral fremtid til gavn for borgerne* (SWD(2020) 176).

⁴⁶ Det Internationale Agentur for Vedvarende Energi (2018), *Global energy transformation: a roadmap to 2050*.

Hvis målet om klimaneutralitet i 2050 nås, kan det hjælpe EU med at reducere sin energifhængighed fra omkring 60 % i dag til 15 %⁴⁷. Dette bør understøttes af betydelige fremskridt med hensyn til den cirkulære økonomi. En tættere energiunion vil fremme dekarboniseringen, forbedre energieffektiviteten, styrke det indre energimarked og øge forsynings sikkerheden. Omstillingsforløb og en solid dagsorden for investeringer i bæredygtig og CO₂-fattig infrastruktur i og uden for EU vil skabe investeringsmuligheder for virksomheder i EU. Dette vil også bidrage til at sikre sammenhæng mellem offentlig støtte og vedvarende forskning og innovation inden for nye rene energiteknologier og -kilder, hvor den private sektor ikke leverer resultater på områder, hvor markedet svigter. For at sikre udbredelsen af fremspirende teknologier i stor skala er det vigtigt at opskalere dem og gøre dem økonomisk overkommelige og tilgængelige for udviklingsøkonomier. Parallelt hermed ville en mere cirkulær økonomi og en realistisk prissætning af eksterne omkostninger reducere energiforbruget i EU.

Omstillingen til uafhængighed af fossile brændsler vil have langsigtede virkninger for den geopolitiske dynamik, idet nye former for strategisk afhængighed opstår, og andre forsvinder. Den vil påvirke de olie- og gasproducerende økonomier såvel som lederne inden for vedvarende energi. Der vil være behov for en indsats for at lette omstillingen og håndtere sårbare producentlandes indtægtsnedgang. En forudsætning for en velordnet omstilling vil være betydelige fremskridt med hensyn til at reducere produktionsbetinget emission (f.eks. metan fra fossile gasser). I denne sammenhæng vil nye teknologier være afgørende. Hvis disse er tilgængelige og økonomisk overkommelige vil det være til gavn for EU, og de vil samtidig kunne hjælpe de nye vækstøkonomier med helt at springe fossilbaserede infrastrukturer over og indføre mindre kulstofintensive alternativer. Denne form for samarbejde giver også EU økonomiske muligheder såvel som konnektivitet muligheder. Desuden vil det fremtidige energinets decentraliserede karakter sammen med høj cyberforsvarskapacitet fremme EU's modstandsdygtighed, idet elektricitetsproduktionen spredes langt mere end i de centraliserede og mere sårbare energisystemer af i dag.

3. STYRKELSE AF KAPACITETEN INDEN FOR DATAFORVALTNING, KUNSTIG INTELLIGENS OG FRONTTEKNOLOGI

EU's digitale suverænitet vil afhænge af kapaciteten til at lagre, udtrække og behandle data, samtidig med at kravene om tillid, sikkerhed og grundlæggende rettigheder opfyldes. Den digitale økonomi, navnlig databehandling og højtydende cloud og edge computing, kan have en positiv indvirkning på EU's økonomi og konkurrenceevne⁴⁸. Virksomheder og offentlige myndigheder i EU vil i stigende grad benytte sig af bruger- og enhedsdataanalyse, tingenes internet og kunstig intelligens. Sådanne teknologier kan anvendes på mange forskellige måder⁴⁹. EU har sat sig betydelige investeringsmål og oprettet finansieringsinstrumenter for at fremme udviklingen og udbredelsen af næste generation af disruptive cloud- og edge-teknologier. For at nå den dobbelte omstillings mål og set i lyset af

⁴⁷ Kilde: Eurostat.

⁴⁸ Den digitale økonomis indvirkning på BNP og produktivitet er stadig omdiskuteret. Ifølge nylige makroøkonomiske simuleringer kan det kumulerede yderligere bidrag til BNP fra nye digitale teknologier i 2030 beløbe sig til 2.2 billioner EUR i EU, hvilket er en stigning på 14,1 % i forhold til 2017 (GD CNECT (2020), *Shaping the digital transformation in Europe*). Samtidig påpeger nogle økonomer, at nye teknologier kun har ringe indvirkning på BNP og produktivitet.

⁴⁹ For eksempel kan multimodal opkoblet og automatiseret mobilitet og problemfri datadeling fremme mere bæredygtig befordring af mennesker og varer, kraftigt reducere antallet af trafikdræbte og kvæstede og forbedre livskvaliteten såvel som transportsystemernes effektivitet.

den stigende brug af data til industrielle og erhvervsmæssige formål vil det være afgørende at tage en strategisk tilgang til udvikling og udbredelse af industrielle IoT-systemer, 5G/6G, og edge computing med kapacitet til at forvalte og hurtigt analysere big data.

Big data og avanceret analyse er teknologier i hurtig udvikling med USA og Kina i spidsen. Disse teknologier muliggør tidlig kriseindikation i realtid, tidlig opdagelse af sygdomme og sporing af militære aktiviteter over store afstande. Sådanne analyser vil sandsynligvis i stigende grad blive inkluderet i beslutningstagningen. Set fra et EU-perspektiv er det vigtigt, at disse teknologier udvikles under overholdelse af de grundlæggende rettigheder og EU's værdier, navnlig når deres udvikling og udbredelse afhænger af massive datamængder, herunder personoplysninger. Udviklingen og udbredelsen af kritiske teknologier afhænger af enorme datamængder. I øjeblikket lagres og behandles data, der produceres i EU, i vid udstrækning i cloud-lagring, der drives af udbydere uden for EU, hvilket gør dem underlagt jurisdiktioner i tredjelande. Dette skaber strategisk afhængighed og risici for cybersikkerheden og databeskyttelsen, -adgangen og -sikkerheden. Det medfører også, at udbydere uden for EU drager kommerciel fordel af behandlingen af disse data. EU bør opbygge datalagringskapacitet og sikre adgang til åbne, sikre og transparente data og adgang til højhastighedsforbindelser. EU bør også sikre sin førerposition inden for udvikling og udbredelse af pålidelig kunstig intelligens. Det bør fremme standarder og værdier sammen med betroede partnere rundt om i verden.

Over for den eksponentielle stigning i efterspørgslen efter halvledere er EU nødt til at indtage en mere fast stilling med hensyn til udvikling og produktion af næste generation af teknologier. Begrænset produktionskapacitet kan bringe tilgængeligheden af halvledere i fare, og mangel på halvledere kan i høj grad påvirke forretningskontinuiteten i flere industrier. EU har betydelige styrker på området og er hjemsted for en vigtig leverandør af produktionsudstyr til alle førende producenter, men halter bagefter inden for produktionen af næste generation af processorer og avancerede halvledere. Taiwan, Kina, Sydkorea⁵⁰ og USA investerer kraftigt i at styrke deres indenlandske halvlederproduktion. Desuden har chipproducenter i Taiwan, Sydkorea, Japan og USA bebudet massive private investeringer i ny produktionskapacitet. For at forblive i kapløbet er EU nødt til at investere i næste generation af processorer og halvlederchips. Dette kræver strammere screening af udenlandske overtagelser af europæisk produktionskapacitet, investeringer i forskning og udvikling samt gunstige betingelser i hele værdikæden.

4. SIKRING OG DIVERSIFICERING AF FORSYNINGEN MED KRITISKE RÅMATERIALER

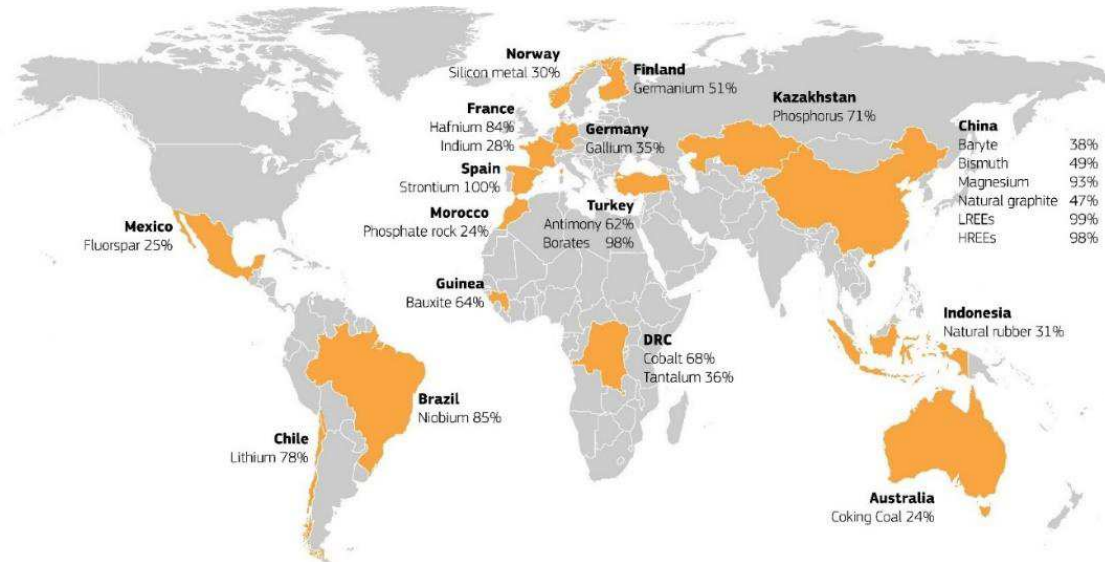
Kritiske råmaterialer er afgørende for EU's dobbelte omstilling. Udbredelsen af grønne teknologier såsom dem, der danner grundlag for vind- og solenergi, indenlandsk energilagring og produktion af batterier til elektriske køretøjer vil øge efterspørgslen efter råmaterialer såsom kobolt, litium, grafit, mangan og nikkel i de næste to årtier⁵¹. Udfordringen rækker imidlertid ud over de grønne teknologier. For eksempel forventes sektoren for små droner, hvor Kina leverer mere end en tredjedel af råmaterialerne, at vokse eksponentielt frem til 2030'erne, hvilket udgør et stort potentiale for de civile og

⁵⁰ Kina investerer over 200 mia. USD i henhold til "Made in China 2025" -planen med en ambition om at opnå 70 % autonomi inden for chipproduktion inden 2025. Sydkorea planlægger at investere 450 mia. USD i halvledere inden 2030 med fokus på produktionsteknologier. Taiwan Semiconductor Manufacturing Company TSMC investerer over 100 mia. USD over tre år i at udvide produktionskapaciteten.

⁵¹ Europa-Kommissionen (2020), *Critical Raw Materials for strategic technologies and sectors – a foresight study*.

kommercielle delsektorer og vil medføre stærkt stigende efterspørgsel efter bl.a. gallium, indium, scandium og titan. Forsvarsindustrien er stærkt afhængig af kritiske råmaterialer, f.eks. kommer næsten halvdelen af de nødvendige materialer til flyproduktion⁵² fra lande uden for EU. Stigningen i efterspørgslen efter kritiske råmaterialer forventes at falde sammen med et opsving i de største leverandørers (*figur 4*) tilbøjelighed til at indføre eksportrestriktioner⁵³.

Figur 4: EU's vigtigste leverandører af kritiske råmaterialer⁵⁴

En intelligent blanding af industri-, forsknings- og handelspolitikker med internationale partnerskaber kan sikre en bæredygtig og diversificeret forsyning. EU står over for udfordringer i forbindelse med tilgængelighed, begrænset diversificering, forsyningsafbrydelser og utilstrækkelig forarbejdnings-, genanvendelses-, raffinering- og adskillelseskapalet. EU er nødt til at forberede sig på en fremtidig erosion af forsyningsikkerheden som følge af vigtige faktorer, der former det geopolitiske miljø, navnlig struktursvagheder, økonomisk tvang og klimaændringer. I de fleste tilfælde har erhvervslivet de bedste muligheder for at mindske den strategiske afhængighed ved at diversificere forsyningen, gøre større brug af sekundære råmaterialer og erstatte dem med andre. Potentialet for forsyningsdiversificering for mange kritiske råmaterialer er imidlertid ret begrænset på grund af geografisk begrænsede kilder eller de facto monopoler eller oligopoler. Erhvervslivets bestræbelser på at sikre adgangen til kritiske råmaterialer og reducere behovet (gennem effektivitet, forlængelse af produkters levetid og cirkulær økonomi) kræver en klar langsigtet strategi. Endelig skal nye metoder til tilvejebringelse af råmaterialer såsom minedrift på havbunden og i rummet undersøges i overensstemmelse med internationalt aftalte principper og forpligtelser.

⁵² Kritiske råmaterialer såsom magnesium, niobium, germanium, borater, kobolt og beryllium samt sjældne jordarter såsom dysprosium, samarium, neodym, praseodym og yttrium.

⁵³ Europa-Kommissionen (2021), *Raw Materials Scoreboard, 3rd Edition*.

⁵⁴ Det Fælles Forskningscenter (2021), *Shaping and securing the EU's Open Strategic autonomy by 2040 and beyond*.

5. SIKRING AF FIRST MOVER-STATUS GLOBALT I FORBINDELSE MED FASTSÆTTELSE AF STANDARDER

EU konkurrerer om first mover-fordelen i forbindelse med fastsættelse af standarder. Dette er særlig relevant inden for nye teknologier (og relaterede produkter og tjenester) såsom kunstig intelligens, blockchain, kvantecomputere, cybersikkerhed, følsomme og specialiserede data (f.eks. inden for sundhed og rummet), digitale valutaer og kemikalier. Andre prioriterede områder omfatter grønne teknologier såsom brint, energilagring, offshorevindkraft og bæredygtig logistik. Vores handelspartnere træffer mere determinerede foranstaltninger med hensyn til fastsættelse af standarder, f.eks. arbejder Kina på en "China standards 2035"-plan for at identificere næste generation af teknologier, som landet vil kunne pålægge de 140 lande, der deltager i "Belt and Road"-initiativet. Den kinesiske statskapitalisme er imidlertid ikke altid forenelig med åben global regulering, menneskecentrerede standarder og bæredygtige værdier.

EU's hidtidige resultater med hensyn til at fastsætte interne regler og internationale de facto standarder udgør et solidt grundlag for tackling af denne udfordring. Den såkaldte "Bruxelleffekt"⁵⁵, hvorved multinationale selskaber overholder EU-lovgivningen, er et biprodukt af lovgivningens stringens og det indre markeds størrelse. EU's handelsposition er også en vigtig drivkraft for dets regulerings- og standardiseringsvirke, herunder på fremtidige centrale markeder og teknologier. EU er verdenshandelens største aktør og den største handelspartner for 74 lande, hvilket er mere end Kina (66) og USA (31). Det er den vigtigste handelspartner for Asien, Afrika, USA, Vestbalkan og EU's nabolande⁵⁶. International accept af EU-standarder er afgørende for EU's indflydelse på verdensordenen og lederskab inden for klimaændringer, bæredygtighed og forbrugerbeskyttelse, personoplysninger og rettigheder på arbejdet. Med henblik herpå vil EU engagere sig yderligere i et aktivt regulerings samarbejde og sikre sig en ledende rolle i internationale standardiseringsorganisationer såsom Den Internationale Standardiseringsorganisation.

6. OPBYGNING AF MODSTANDSDYGTIGE OG FREMTIDSSIKREDE ØKONOMISKE OG FINANSIELLE SYSTEMER

En modstandsdygtig og stabil økonomi er afgørende for at imødegå EU's langsigtede udfordringer. EU bør yderligere øge sin økonomis modstandsdygtighed og vækstpotentiale ved at afhjælpe de resterende sårbarheder for at lette de igangværende omstillinger og modstå fremtidige chok. Solide grundlæggende økonomiske forhold, produktivitet, investeringer og reformer vil være afgørende for EU's fremtidige økonomiske resultater kombineret med positive finansieringsvilkår for både den offentlige og private sektor.

Europas sociale markedsøkonomi er også nøglen til dets demokratiske model, idet den beskytter borgerne mod sociale risici og konsekvenser heraf. Det indre marked udgør et solidt grundlag for genopretning, for EU's erhvervslivs modstandsdygtighed, og for at lette den grønne og den digitale omstilling. For at blive accepteret skal disse omstillinger være retfærdige og ledsages af stærkere økonomisk og social konvergens. Covid-19-krisen har understreget betydningen af et åbent, konkurrencedygtigt og fuldt fungerende indre marked, der sætter virksomhederne i stand til at vokse til de størrelser, der er nødvendige for at kunne konkurrere globalt.

⁵⁵ Bradford A. (2020), *The Brussels effect – how the European Union rules the world*.

⁵⁶ COM(2021) 66.

EU's finansielle system vil undergå gennemgribende forandringer som følge af klimaændringer, ny teknologi og brexit. Vedholdende politisk vilje til at fjerne de resterende hindringer for markedsintegration og til fuldt ud at gennemføre kapitalmarkedsunionen og bankunionen er derfor afgørende for at diversificere og udvide finansieringskilderne for EU-virksomheder, forbedre EU-borgernes opsparingsmuligheder, styrke EU's evne til at absorbere chok og støtte stærkere indenlandske finansielle markeder. Dette kan også tackle regelarbitrage mellem medlemsstaterne og med tilgrænsende tredjelande. Det Forenede Kongeriges udtræden som et vigtigt finansielt knudepunkt i EU styrker behovet for yderligere at udvide Unionens kapitalmarkeder, selv om EU's markeder udviste stærk tilpasningsevne og modstandsdygtighed. Der er dog stadig udfordringer for den finansielle stabilitet og modstandsdygtighed på mellemlang sigt. Det vigtigste punkt er dog, at EU's markedsaktører fortsat er alt for afhængige af vigtig finansiell infrastruktur uden for EU, hvilket kan forøge risiciene for den finansielle stabilitet. Desuden skal tilsynskapaciteten i EU struktureres passende i lyset af den fortsatte omstrukturering af værdikæder og flytningen af virksomheder til EU efter brexit.

EU's finansielle system har også centrale roller at spille i finansieringen af omstillingen til en klimaneutral økonomi og for modstandsdygtigheden over for miljøforringelse. EU har brug for yderligere investeringer på 470 mia. EUR om året for at nå sine klima- og miljømål for 2030, hvilket vil kræve en massiv mobilisering af privat kapital. Institutionelle og private investorer udviser en stigende interesse for bæredygtige investeringer, hvilket fremgår af den femdobbelte stigning i nettokapitalstrømmen til kapitalfonde, der har vedtaget miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige strategier (ESG), målt over 10 måneder efter vedtagelsen, sammenlignet med 10 måneder før⁵⁷. Større gennemsigthed med hensyn til det økologiske fodaftryk af finansielle produkter og deres ratings samt adgang til pålidelige bæredygtighedsrelevante data vil være afgørende for finansieringen af en velordnet omstilling og for at forhindre grønvaskning.

Klimaændringer og miljøforringelse kan også påvirke den finansielle stabilitet direkte på grund af hyppigere og alvorligere ekstreme vejrforhold. Kun 30 % af alle økonomiske tab er i øjeblikket forsikrede. Investeringer i ikkebæredygtige aktiviteter og aktiver risikerer i stigende grad at stagnere, og den finansielle stabilitet kan bringes i fare i tilfælde af en ukontrolleret og pludselig reaktion på omstillingen. EU's finansielle system skal systematisk integrere bæredygtighedsrelaterede risici og virkninger i den finansielle beslutningstagning og integrere langsigtede strategier for risikostyring og katastroferisikofinansiering.

Den digitale tidsalder vil også påvirke betalingsmåder og kapitalmarkeder med en stadig større rolle for kryptoaktiver og udviklingen af digitale valutaer. Digital finans kan skabe nye muligheder for borgere og virksomheder, men forbrugerbeskyttelsen skal sikres. Der er behov for en stærk og konkurrencedygtig samt korrekt reguleret og overvåget digital finanssektor i EU.

Etableringen af Kinas digitale renminbi skrider hurtigt frem, og andre lande arbejder også på deres egne digitale valutaer. Digitale centralbankvalutaer vil også påvirke den nuværende model for centralbanker, adfærden i monetære politikker og forbrugerbeskyttelsessystemer. Den Europæiske Centralbank er sammen med Kommissionen aktivt engageret i arbejdet med idéen om en digital euro, som kan medføre betydelige fordele for EU's borgere og virksomheder. For at høste fordelene ved en digital euro er det dog afgørende at tackle

⁵⁷ European Financial Stability and Integration Review (EFSIR), SWD(2021) 113.

potentielle udfordringer for EU's politikker, f.eks. dem, der vedrører finansiel formidling og stabilitet.

En mere udbredt international brug af euroen inden for handel og tjenesteydelser, herunder på energimarkederne, vil sammen med EU-dækkende løsninger for øjeblikkelige betalinger styrke EU's strategiske gennemslagskraft. Dette vil styrke EU's modstandsdygtighed, herunder over for tredjelandes eksterritoriale anvendelse af sanktioner. Det vil sætte EU i stand til at drage yderligere fordel af de internationale finansielle markeder og samtidig styre eksterne risici og undgå strategisk afhængighed. Samtidig kan mangelfuld integritet hos tredjelandes tjenesteydere, markeder og infrastrukturer skabe risici.

EU skal fortsat være førende på verdensplan i bekæmpelsen af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme og sikre passende foranstaltninger mod disse ulovlige aktiviteter.

7. UDVIKLING OG FASTHOLDELSE AF FÆRDIGHEDER OG AF TALENTER, DER MATCHER EU'S AMBITIONER

En vellykket håndtering af demografiske tendenser og en lukning af de eksisterende kompetencegab i forbindelse med den dobbelte omstilling vil kræve en klar respons. Selv om der er behov for større arbejdsmarkedsdeltagelse, skal arbejdsmarkeds- og socialpolitikkerne justeres for at undgå stigende socioøkonomiske uligheder og sikre rimelige arbejdsvilkår, anstændige indkomster og adgang til social sikring. Et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter er afgørende for responsen på denne nye virkelighed. Samtidig med at der sikres gode arbejdsvilkår og disse indarbejdes i politikker for aktiv aldring, kan en forlængelse af den faktiske pensionsalder med et år tilføje fire millioner mennesker til arbejdsmarkedet⁵⁸. Kvinders øgede deltagelse i arbejdsstyrken gennem målrettede foranstaltninger, der sikrer ligestilling mellem kønnene og balance mellem arbejds- og privatliv, vil også øge beskæftigelsesgraden. Dette er især tilfældet i medlemsstater, hvor kvinders erhvervsfrekvens ligger under EU-gennemsnittet⁵⁹. Større arbejdsmarkedsdeltagelse vil medføre økonomiske og sociale fordele i hele EU, f.eks. en lavere andel af ikke-erhvervsaktive personer i forhold til arbejdstagere og en højere erhvervsaktiv del af befolkningen. Desuden vil nye arbejdsmønstre bidrage til at afbøde de negative konsekvenser af en aldrende befolkning. En velforvaltet lovlig migration, der tager hånd om færdighedsbehov og -mangler, og som suppleres af effektive integrationspolitikker, vil udgøre et vigtigt bidrag til EU's arbejdsmarked.

Unge mennesker fortjener bedre adgang til kvalitetsjob. Der vil fortsat være behov for at understøtte ungdomsbeskæftigelsen gennem målrettede støtteordninger. Den næste generation er i stigende grad klar til den digitale omstilling⁶⁰, selv om udfordringerne forbundet med at bygge bro over den digitale kvalifikationskløft og få flere unge kvinder til at studere naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, kunst og matematik (STEAM) fortsat består. En lettere overgang fra uddannelse til beskæftigelse, skabelse af begynderjob af høj kvalitet og inddragelse af unge i den politiske dialog vil også være afgørende for, at unge kan komme ind på arbejdsmarkedet.

⁵⁸ Europa-Kommissionen (2020), *Employment and social developments in Europe*.

⁵⁹ De nuværende niveauer varierer fra 47,5 % til 79,3 %, jf. COM(2020) 152.

⁶⁰ Andelen af unge voksne med digitale færdigheder, som er mere end basale, er over 50 % og stigende, jf. JRC's igangværende arbejde med dashboardet over "digital modstandsdygtighed" baseret på Eurostat-data (digitale færdigheder) og PREDICT CORE-data (tilgængelige pladser inden for avancerede teknologier).

Udnyttelse af jobmulighederne i forbindelse med den dobbelte omstilling vil kræve politiske tiltag til støtte for overgangen til nye jobtyper. Dette omfatter støtte til regioner og arbejdstagere i sektorer, der vil gennemgå omstilling, samt den rette blanding af støtte, incitamenter og rammebetingelser for virksomheder fra traditionelle og nye sektorer. Der vil også være behov for at tilpasse uddannelsessystemerne, eftersom kvalifikationskravene og uddannelsesniveauerne stiger hurtigt i den grønne og digitale økonomi, hurtigere end i økonomien generelt⁶¹. EU's fremtidige arbejdsstyrke vil sandsynligvis være bedre uddannet og bedre i stand til at tilpasse sig arbejdets ændrede karakter og brugen af augmented intelligence. I 2050 forventes 54 % af alle personer på arbejdsmarkedet at have en videregående uddannelse⁶². STEAM-kompetencer, digitale færdigheder og digital kunnen samt sektorspecifik ekspertise med henblik på den grønne omstilling (f.eks. inden for vedvarende energi, cirkulær økonomi, nye grønne teknologier eller naturbaserede løsninger) vil være uundværlige for et vellykket arbejdsmarked og en vellykket social integration. For at sikre adgang til fremtidens færdigheder er det nødvendigt, at EU's uddannelsessystemer forbliver på forkant globalt. EU bør også tilskynde flere af sine talenter (på universiteter, i forskningsinstitutioner eller virksomheder) til at blive i Europa⁶³ og modvirke hjerneflugt mellem medlemsstater og regioner.

8. STYRKELSE AF SIKKERHEDS- OG FORSVARSKAPACITETEN OG ADGANGEN TIL RUMMET

Der er behov for handling for at mindske den øgede risiko for konflikter, intern ustabilitet og forstyrrelser af kritisk infrastruktur. EU er nødt til fortsat at spille en afgørende rolle, når det kommer til forebyggende diplomati og støtte, samt tilpasse og opgradere sine værktøjer for at sikre, at EU's foranstaltninger er effektive. Ved at opbygge tillid og koordination mellem medlemsstaterne samt kapacitet til bedre at foregribe risici, samtidig med at der tages ved lære af erfaringerne, kan EU få større indflydelse og mulighed for at handle i fællesskab i spørgsmål på forsvars- og sikkerhedsområdet. EU bør fortsat hjælpe medlemsstaterne med at udvikle passende værktøjer, herunder med at opbygge modstandsdygtighed og reagere på hybride trusler under fuld overholdelse af EU's retlige og etiske rammer. Den øgede sandsynlighed for ekstreme vejrforhold, fremtidige pandemier eller andre naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer bekræfter behovet for en stærkere indsats og et stærkere samarbejde på EU-plan for så vidt angår civilbeskyttelse, bl.a. for at forbedre forebyggelsen, beredskabet og indsatsen i forbindelse med katastrofer såsom oversvømmelser, naturbrande og smitsomme sygdomme⁶⁴.

For at styrke sin forsvarskapacitet og -aktivitet bør EU forpligte sig til at forene kræfterne og styrke sammenhængen i de nyligt etablerede samarbejdsinstrumenter og -

⁶¹ Europa-Kommissionen (2019), *Employment and social developments in Europe*.

⁶² Det Fælles Forskningscenter (2019), *Demographic scenarios for the EU: migration, population and education*.

⁶³ PPMI, IDEA Consult og WIFO (2020), MORE4-undersøgelse, *Support data collection and analysis concerning mobility patterns and career paths of researchers*.

⁶⁴ Inden for rammerne af den nuværende EU-civilbeskyttelsesmekanisme samarbejder EU-medlemsstaterne og Island, Norge, Serbien, Nordmakedonien, Montenegro og Tyrkiet om civilbeskyttelse for at forbedre katastrofeforebyggelsen, -beredskabet og -indsatsen. Katastrofeberedskabskoordinationscentrets løbende overvågning sikrer hurtig indsættelse af nødhjælp gennem en direkte forbindelse til de nationale civilbeskyttelsesmyndigheder. Specialiserede hold og specialudstyr såsom skovbrandslukningsfly og eftersøgnings-, rednings- og lægehold kan mobiliseres med kort varsel til udsendelse i og uden for EU for at støtte indsatsen i katastroferamte lande.

initiativer. EU er nødt til at sikre sin kapacitet til at forsvare — om nødvendigt på egen hånd — sine væsentlige sikkerhedsinteresser i et udfordrende internationalt miljø præget af stor magtkonkurrence og et kapløb om teknologisk lederskab. EU har for nylig gjort fremskridt på forsvarsområdet ved at iværksætte flere vigtige initiativer. De resterende sårbarheder omfatter et relativt lavt udgiftsniveau, fragmentering af udbud og efterspørgsel samt huller i forskning, innovation og fremstillingsvirksomhed⁶⁵. På internationalt plan vil EU — samtidig med at fremme en regelbaseret verdensorden og indgå i tæt samarbejde med NATO — være nødt til at styrke sit beredskab over for en mere konfliktfyldt verden. Ved at udvikle sin egen forsvarskapacitet kan EU øge sin kapacitet til at fremme en sådan regelbaseret verdensorden og samtidig styrke EU-medlemsstaternes rolle i NATO.

Det er afgørende, at EU støtter en selvstændig, pålidelig og omkostningseffektiv adgang til rummet. Rumteknologier er sammen med kunstig intelligens strategiske midler til at imødegå trusler og foregribe fremtidige risici såsom hybride trusler, herunder cyberspionage⁶⁶. De er vigtige for EU's fremtidige kommunikation, jordobservation, fremstillingsvirksomhed og sikkerhed og udgør et væsentligt element i den dobbelte omstilling. De bidrager til at overvåge klimaændringer, transport, sikkerhed og forsvar og er afgørende for, at kritisk infrastruktur og teknologi kan fungere. Hertil kommer, at den bevæbning af rummet, som EU's rivaler foranstalter, i stigende grad understøttes af nye teknologier såsom antisatellit-våben. Rumsektoren bidrager med 46-54 mia. EUR til EU's økonomi⁶⁷ og forventes at vokse globalt til 1 bio. EUR frem mod 2040⁶⁸. EU er i øjeblikket førende på verdensplan på visse områder (f.eks. satellittjenester), mens andre områder (f.eks. løfteraketter og rummissioner) domineres af USA, Kina og Rusland og i stigende grad af private aktører. Andre rumfartsnationer har et meget stærkt hjemmemarked, der reelt udgør en strategisk kunde for et betydeligt antal opsendelser (herunder opsendelser med forsvar og national sikkerhed for øje). I mangel heraf er EU's løfteraketvirksomheder konkurrencemæssigt dårligere stillet på det globale marked og afhænger i langt højere grad af det kommercielle marked end konkurrenter fra Kina, Rusland, USA eller Japan.

EU bør anerkende EU-ruminfrastrukturen som strategisk og maksimere fordelene ved nye teknologier, f.eks. avancerede løfteraketter, nanosatellitter, robotteknologi, store konstellationer, kredsløbsoperationer eller kvantebaserede applikationer (f.eks. til sikker kommunikation og jordobservation med henblik på sikker konnektivitet). EU bør også forberede sig på nye rumaktiviteter og fremme kredsløbstjenester eller rumdatacentre på grundlag af sin ekspertise på områder, hvor EU har konkurrencedygtig industriel kapacitet, f.eks. telekommunikation og jordobservation.

9. SAMARBEJDE MED GLOBALE PARTNERE OM AT FREMME FRED, SIKKERHED OG VELSTAND FOR ALLE

Multilateralismen skal tilpasses, så den fortsat er egnet til formålet. Covid-19-pandemien og klimakrisen er perfekte illustrationer af behovet for multilaterale løsninger og et koordineret globalt samarbejde om kriseberedskab og -respons. I begge tilfælde er støtte til de mindst udviklede eller mere skrøbelige partnerlande afgørende for at overvinde de udfordringer, der ligger forude, uden at nogen lades i stikken. Den eneste vej frem går over

⁶⁵ Det Europæiske Forsvarsagentur (2020), CARD-rapport.

⁶⁶ NATO (2020), *Science & technology trends 2020-2040: exploring the S&T edge*.

⁶⁷ Europa-Kommissionen (2020), *Foresight ON security* (nyhedsbrev).

⁶⁸ Morgan Stanley (2016), *The space economy's next giant leap*.

multilateralisme⁶⁹, der reelt er inklusiv og netværksbaseret. Derfor er EU fast besluttet på at stræbe mod en regelbaseret verdensorden med FN i centrum. Dette indebærer, at man bevarer det, der fungerer godt, reformerer det, der skal ændres, og udvider effektiv global styring til at omfatte nye områder. EU bør sætte gang i og fremme drøftelserne om de nødvendige reformer af den globale styring. EU bør støtte den igangværende reform af FN på grundlag af et klart sæt regler og værdier. At få genrettet tvistbilæggesessystemets fulde funktionalitet udgør også en presserende prioritet i den fornødne modernisering af alle Verdenshandelsorganisationens (WTO's) funktioner, så det sikres, at organisationen kan klare udfordringerne forbundet med den globale handel. Styringen af internationale finansielle institutioner såsom Verdensbanken, Den Internationale Valutafond og den nye udviklingsbank⁷⁰ bør i højere grad afspejle nye regionale og globale udfordringer. Den globale økonomiske styring bør imødegå uønskede afsmittende virkninger, som monetære politikker, finanspolitikker og makroøkonomiske politikker måtte have på nye vækstmarkeder.

Der bør handles mere målrettet for at modvirke tvangsforanstaltninger eller eksteritoriale sanktioner, der pålægges af tredjelande. Åben handel og investering er nogle af EU's grundlæggende styrker, men EU vil være nødt til at imødegå økonomisk pres og handle, når tvistbilægelse i henhold til WTO eller bilaterale aftaler er blokeret. Stærkere handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter skal beskytte EU's aktører mod urimelig handelspraksis og undgå en underminering af EU's strategiske prioriteter. De potentielle risici for sikkerheden eller den offentlige orden, der opstår som følge af erhvervelse af eller kontrol med en bestemt virksomhed, infrastruktur eller teknologi, kræver en fuldt udbygget screeningmekanisme for udenlandske direkte investeringer samt foranstaltninger til håndtering af potentielle forvridende virkninger af udenlandske subsidier. EU's eksportkreditter kan sikre lige konkurrencevilkår på markeder uden for EU, hvor udenlandske konkurrenter i stigende grad får finansiell støtte fra deres regeringer.

EU vil også skulle styrke og udvikle strategiske og emnebaserede koalitioner og partnerskaber med specifikke lande og regioner. Den styrkede transatlantiske alliance, integrationen af Vestbalkan, tættere samarbejde med Tyrkiet og nabolandene, det strategiske partnerskab med Afrika, konnektivitet i Indo-Stillehavs-regionen og stabilitet i Centralasien er alle geopolitiske prioriteter. Kina er på én og samme tid en samarbejdspartner i forbindelse med visse fælles mål, en forhandlingspartner, en økonomisk konkurrent og en systemisk rival. Kinas øgede tilstedeværelse i verden, herunder i Europa, skal ledsages af et større ansvar for at opretholde en regelbaseret verdensorden samt af større gensidighed, ikkeforskelsbehandling og åbenhed i Kinas nationale system⁷¹. Med Rusland er EU nødt til at fortsætte sin principfaste tilgang med at forsvare sine interesser og fremme værdier baseret på gennemførelsen af de fem aftalte principper⁷². EU skal insistere på, at den russiske ledelse viser sig mere konstruktiv og sætter en stopper for aktioner rettet mod EU og dets medlemsstater og tredjelandspartnere. Dette er nødvendigt for at vende den aktuelle uproduktive og potentielt farlige kurs for dette vigtige partnerskab. Samarbejdet med G7 og G20 vil også fortsat være vigtigt.

⁶⁹ Se f.eks. <https://www.un.org/sg/en/content/sg/speeches/2020-09-21/remarks-general-assembly-ceremony-marking-the-75th-anniversary-of-the-united-nations>.

⁷⁰ Den nye udviklingsbank har til opgave at mobilisere ressourcer til udviklingsprojekter i BRICS-landene, vækstøkonomier og udviklingslande.

⁷¹ Europa-Kommissionen, (2019), *Forbindelserne mellem EU og Kina i et strategisk perspektiv*.

⁷² Se JOIN(2021) 20.

EU bør styrke sine partnerskaber med de internationale organisationer, der er centrale for den europæiske og globale stabilitet. EU har nået et hidtil uset niveau i sit samarbejde med NATO, der udgør bolværket i det europæiske forsvar⁷³. Partnerskabet mellem EU og NATO er en uundværlig søjle i EU's forsvar og vil blive styrket yderligere⁷⁴. EU bør også yderligere styrke samarbejdet med Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa om spørgsmål af fælles interesse og fortsætte det nære forhold til Europarådet, der udgør fundamentet for vores fælles respekt for menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet. Interregionalt samarbejde med organisationer som f.eks. Den Afrikanske Union, Sammenslutningen af Latinamerikanske og Caribiske Stater og Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer udgør vigtige løftestænger for regional udvikling og stabilitet og bidrager til at fremme EU's globale dagsorden. EU vil også skulle udvikle en sammenhængende holdning over for andre internationale aktører og aktivt fortsætte samarbejdet med partnere, der er klar til at arbejde på fælles løsninger på globale udfordringer og på fredelig og bæredygtig vis forvalte de globale fællesgoder (f.eks. havene og rummet).

EU står klar til at lede globale koalitioner på klima- og miljøområdet. Med den europæiske grønne pagt⁷⁵ og dens nøgleinitiativer såsom Fit for 55-pakken⁷⁶ stræber EU efter at få omstillet økonomien og udforme omfattende politikker på klima-, biodiversitets- og miljøområdet⁷⁷. EU er fast besluttet på at efterleve Parisaftalen, FN's 2030-dagsorden og dens verdensmål for bæredygtig udvikling og rammen for biodiversitet efter 2020. Efterlevelsen heraf udfordres i stigende grad af covid-19-krisens konsekvenser. For eksempel kan pandemien ødelægge flere års udviklingsfremskridt i Afrika, hvor landene allerede i gennemsnit bruger 30 % af deres indtægter på gældsafvikling (op fra 20 % tidligere)⁷⁸. Eftersom EU kun tegner sig for 8 % af de globale drivhusgasemissioner, og 85 % af verdens BNP-vækst forventes at komme fra andre steder i 2024⁷⁹, skal EU's ambitiøse interne dagsorden modsvares af et lige så ambitiøst globalt samarbejde. Det vil være afgørende, i hvilket omfang vækstøkonomierne og især samfundene er i stand til at afkoble den menneskelige og økonomiske udvikling fra ressourceintensiv produktion og drivhusgasemissioner. Foruden at sikre sin egen omstilling bør EU fortsat spille en central rolle ved maksimeringen af støtten til omstilling på globalt plan. EU bør styrke omfattende, EU-ledet grønt diplomati, der prioriterer klimaændringer og miljøforanstaltninger, navnlig inden for rammerne af FN's klimakonferencer og andre relevante multilaterale organisationer.

Der bør indgå "konnektivitetsdagsordener"⁸⁰ i EU's strategiske partnerskaber. De er en del af den geopolitiske værktøjskasse. USA har "Build Act", og Japan partnerskabet for kvalitetsinfrastruktur. Gennem sit "Belt and Road"-initiativ fremmer Kina sine økonomiske,

⁷³ Sjette situationsrapport om gennemførelsen af det fælles sæt forslag, som blev godkendt af EU-Rådet og NATO-Rådet den 6. december 2016 og den 5. december 2017 (juni 2021).

⁷⁴ NATO (2021), kommuniké fra topmødet i Bruxelles.

⁷⁵ COM(2020) 640.

⁷⁶ COM(2021) 550.

⁷⁷ EU's drivhusgasemissioner blev reduceret med 24 % i perioden 1990-2019, mens økonomien voksede med omkring 60 % i samme periode. Europa-Kommissionen (2019), *EU's resultater på klimaområdet*.

⁷⁸ Det Fælles Forskningscenter (2021), *Shaping and securing the EU's Open Strategic autonomy by 2040 and beyond*.

⁷⁹ COM(2021) 66.

⁸⁰ Konnektivitet kan defineres som det at bringe lande, samfund og mennesker tættere på hinanden. Heri indgår fysiske og institutionelle sociokulturelle forbindelser, sektoraftaler samt reguleringsmæssigt og teknisk samarbejde i konkrete sektorer såsom transport, energi og digitalisering.

politiske og sikkerhedsmæssige interesser i hele verden, herunder i Europa. I Afrika har Kina i de seneste ti år været langt den største udvikler af infrastruktur, og det anslås, at 10 000 kinesiske virksomheder opererer på kontinentet. Efter lanceringen af netværket "Blue Dot Network" med Japan og Australien har USA fremlagt "Build Back Better World"-initiativet (B3W) i forbindelse med G7. Kina og USA har forskellige tilgange, men begge er foran EU hvad angår deres indflydelse på internetinfrastrukturer og dem, der er afhængige af dem. EU har erfaring med at udvikle konnektivitet og kan bygge videre på lovende partnerskabererfaringer med Japan og Indien. Selv om EU har lagt første byggesten i en EU-strategi for konnektivitet⁸¹, skal denne imidlertid videreudvikles og tilpasses de hurtigt skiftende realiteter. EU kunne navnlig fokusere på bæredygtig transport, robuste og sikre digitale infrastrukturnet og almen informationskonnektivitet, som også er rumbaseret. En Team Europe-tilgang⁸² vil være afgørende for at opnå det nødvendige gennemførelsesniveau.

International havforvaltning er et stadig mere strategisk område. Havene spiller en vigtig rolle for reguleringen af klimaet, idet de producerer halvdelen af ilten i Jordens atmosfære og optager 25 % af CO₂-emissionerne. De er hjemsted for et skrøbeligt økosystem, der er kilde til næringsrige fødevarer og 4,5 millioner direkte arbejdspladser i EU. De kumulative virkninger af ressourceudvinding og forurening er blevet værre, idet 31 % af verdens fiskebestande overfiskes, og 4,8-12,7 millioner ton plastaffald trænger ud i havet hvert år⁸³. Da verdensbefolkningen forventes at stige, vil det menneskelige pres på havene blive intensiveret, hvilket kræver en mere effektiv, tværgående og integreret havforvaltning, der er baseret på stærkt samarbejde.

For at konsolidere EU's rolle som førende global aktør på menneskerettighedsområdet er det afgørende at indgå i partnerskaber med lande og organisationer, der deler demokratiske værdier. Forsvar af menneskerettigheder kræver anvendelse af alle tilgængelige værktøjer, herunder den globale EU-ordning for menneskerettighedssanktioner, politiske dialoger og menneskerettighedsdialoger, strategiske partnerskaber med internationale og regionale organisationer og proaktivt engagement i internationale fora. Det opfordrer også til et stærkere samarbejde med den private sektor om at fremme ansvarlig forretningsskik. For at fremme demokrati og velstand på verdensplan bør uddannelse også indtage en central plads i den internationale politik, som EU fører sammen med sine partnere.

10. STYRKELSE AF INSTITUTIONEL MODSTANDSDYGTIGHED.

Offentlige institutioner og forvaltninger skal være lydhøre over for samfundets bekymringer og levere effektive politiske løsninger. Øget polarisering viser, at der er behov for en deltagerorienteret og inklusiv forvaltning for at øge tilliden og legitimiteten på alle niveauer. Institutioner og processer skal gøres mere modstandsdygtige, tilpasses og gennemgå innovation, så de kan klare nye udfordringer og sikre borgerne konkrete resultater. Nye former for deltagelsesdemokrati, nye teknologier, aktivt medborgerskab og

⁸¹ EU's tilgang til konnektivitet er beskrevet i den fælles meddelelse "*Styrkede forbindelser mellem Europa og Asien – byggesten til en EU-strategi*" (JOIN(2018) 31).

⁸² Team Europe består af EU, medlemsstaterne og deres diplomatiske netværk, finansieringsinstitutioner, herunder nationale udviklingsbanker og gennemførelsesorganer, samt Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling.

⁸³ Det Europæiske Miljøagentur (2019), *The European environment – state and outlook 2020*.

græsrodsinnovationer, ligesom i forbindelse med konferencen om Europas fremtid⁸⁴, kan øge den politiske deltagelse og styrke vores demokratiske systemers modstandsdygtighed.

Bekæmpelse af desinformation og sikring af ytringsfrihed, pluralistiske og inklusive demokratiske debatter og mediefrihed i og uden for EU vil afhænge af den fortsatte udvikling af fælles rammer og praksisser. Partnerskaber med andre globale offentlige og private aktører vil være afgørende for at sikre en mere robust og effektiv indsats. Dette skal gå hånd i hånd med fremme af frie og retfærdige valg og beskyttelse af mediefrihed og -pluralisme.

Konsekvenserne af nuværende og fremtidige tendenser vil kræve smidige politiske løsninger. Usikkerhed, volatilitet, kompleksitet og tvetydighed skal tages op og håndteres. Udvikling af strategisk fremsynskapacitet kan bidrage til at vurdere de truende risici og bedre forberede sig på kriser og nye muligheder. EU's fremsynsnetværk af ministre for fremtiden og den dermed forbundne udvikling af fremsynskapacitet på nationalt plan vil bidrage hertil.

Større beredskab betyder også bedre overvågning af modstandsdygtighed, når det gælder om at modstå udfordringer og omstille sig på bæredygtig, retfærdig og demokratisk vis. De dashboard over modstandsdygtighed⁸⁵, som Kommissionen har udarbejdet (i samarbejde med medlemsstaterne og interessenter), og som blev præsenteret i den strategiske fremsynsrapport 2020, er et vigtigt skridt i retning af en mere integreret tilgang til måling af velfærd ud over BNP. Deres flerdimensionelle tilgang kaster lys over de udfordringer og muligheder, der ligger forude, og bidrager til at styre den samfundsmæssige omstilling hen imod en mere bæredygtig udviklingskurs. Dashboardene over modstandsdygtighed vil også bidrage til den efterfølgende vurdering af Europas genopretnings- og resiliensstrategi, herunder i forhold til andre centrale globale aktører.

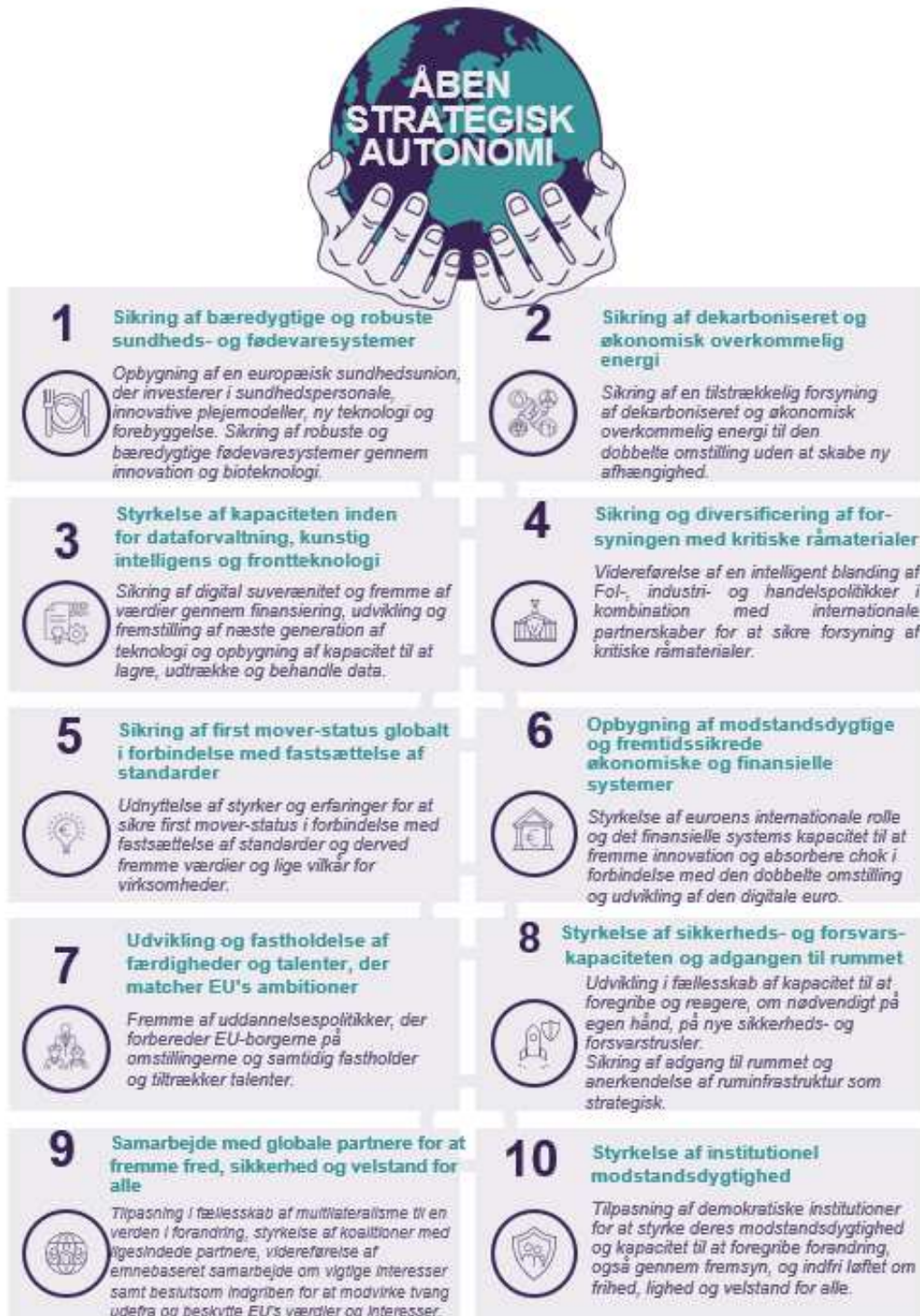
IV. FASTLÆGGELSE AF RAMMERNE FOR MORGENDAGENS POLITIKKER

Den nye verdensorden er stadig mere multipolær og omstridt. Selv om vi ikke kan være sikre på, hvad fremtiden bringer, er det op til os at arbejde hen imod det mest gunstige scenarie for at bevare og styrke EU's kapacitet og frihed til at handle på grundlag af en klar forståelse af megatendenser, usikkerheder og muligheder. Denne meddelelse udgør grundlaget for en fælles langsigtet vision for EU's åbne strategiske autonomi frem mod 2050 og fremhæver behovet for øget sammenhæng på tværs af tidshorisonter og mellem den interne og eksterne politiske dagsorden på ti indsatsområder (*figur 5*).

⁸⁴ <https://futureu.europa.eu/>.

⁸⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/strategic-planning/strategic-foresight/2020-strategic-foresight-report/resilience-dashboards_en. Dashboards over modstandsdygtighed er overvågningsværktøjer til vurdering af EU's og medlemsstaternes sårbarheder og kapacitet på tværs af fire dimensioner: social og økonomisk, grøn, digital og geopolitisk.

Figur 5: De væsentligste følger for EU's kapacitet og frihed til at handle

EU er bl.a. fast besluttet på at stræbe efter klimaneutralitet senest i 2050 og intensivere sit globale lederskab i denne henseende. En mere cirkulær økonomi vil blive drevet af dekarboniseret energi, grønne og digitale teknologier og talenter i verdensklasse. Den dobbelte omstilling vil styrke konkurrenceevnen, skabe økonomiske og sociale muligheder og bidrage til verdensordenen og samtidig mindske den strategiske afhængighed. En digitalt hyperforbundet fremtid drevet af big data, kunstig intelligens og kvantespringet vil blive

ikkelineær og præget af usikkerhed. I betragtning af de omfattende og forskelligartede virkninger på tværs af sektorer, områder og samfund skal de teknologiske fremskridt understøttes af en stærk social markedsøkonomi og et konkurrencedygtigt indre marked. Det kræver også en foregribende og inklusiv tilgang til uddannelse og erhvervsuddannelse, som sætter folk i stand til sikkert at klare forandringer. Ved at opfordre til og gøre det lettere at deltage vil der også blive pustet nyt liv i vores demokratier.

I sit stræben efter global lederskab frem mod 2050 vil EU ikke vende sig indad, men fortsat stå fast på sine principper og værdier og være smidig i sin adfærd. Som en indbyrdes forbundet global pol i en multipolær verden vil EU løbende udnytte sine tætte internationale partnerskaber til at fremme fred, stabilitet og velstand og udgøre en fælles front mod fjendtlige aktører og fælles udfordringer. EU vil stå i spidsen for effektivt multilateralt samarbejde og samtidig beskytte EU-borgerne og økonomien mod illoyal og urimelig praksis. EU vil fastholde løftet om at gennemføre den dobbelte omstilling på retfærdig og demokratisk vis for at give næste generation af europæere mulighed for og frihed til at udstikke deres egen kurs.

Den næste strategiske fremsynsrapport vil fokusere på en bedre forståelse af sammenkoblingen af den grønne og den digitale omstilling, dvs. hvordan de gensidigt kan styrke hinanden, herunder gennem anvendelse af nye teknologier.